

**Školní vzdělávací program pro zájmové
vzdělávání**

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Vydání aktualizované k 1. 9. 2019

Základní škola, Praha 6, Pod Marjánkou 2

Základní škola, Praha 6, Pod Marjánkou 2
Pod Marjánkou 2/1900, 169 00 Praha 6 – Břevnov

Ředitelka: Mgr. Marcela Zavadilová

Zřizovatel:

Městská část Praha 6
Čs. armády 23, 160 52 Praha 6 – Bubeneč
odbor školství:
telefon: 220189551-1
e-mail: lsoustruznik@praha6.cz
web: www.praha6.cz

Kontakty ZŠ:

telefon: 220513176-7
fax: 220517292
e-mail: sekretariat@zspodmarjankou.cz

Další údaje:

webové stránky školy: www.zspodmarjankou.cz
IČ: 48133761
IZO: 048133761
RED-IZO: 600039145

Koordinátor ŠVP pro ŠD: Mgr. Jaroslav Štercl

Dne 1. září 2019

Mgr. Marcela Zavadilová
ředitelka školy

Obsah

1. Školní družina	4
1.1. Charakteristika školní družiny	4
1.2. Režim dne	7
1.3. Denní skladba činnosti	7
1.4. Vnitřní řád školní družiny	7
2. Výchovně vzdělávací obsah	9
2.1 Charakteristika školního vzdělávacího programu pro ŠD	9
2.2 Časový plán	11
2.1.1. Člověk a jeho svět	13
2.1.2. Člověk a příroda	14
2.1.3. Člověk a svět práce	15
2.1.4. Člověk a zdraví	16
2.1.5 Umění a kultura	17
3. Evaluace žáka, činnosti školní družiny	18
3.1. Sociální zdatnost	18
3.2. Aktivita	18
3.3. Tvořivost	18
3.4. Pohybová aktivita	18
3.5. Agresivnost	19
3.6. Zájem a vlastní aktivita	19
3.7. Pozornost	19
3.8. Samostatnost	19
3.9. Sebehodnocení	19
3.10. Zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	20

1. Školní družina

1.1. Charakteristika školní družiny

Školní družina při ZŠ Pod Marjánkou, školy s rozšířenou výukou cizích jazyků, má 12 oddělení. Čtyři z nich se nacházejí ve svých družinových třídách, zbylých osm je ve třídách školních. K dispozici má družina i školní hřiště a tělocvičny. Škola se nachází v klidnější části Břevnova, lze využívat okolní parky jako Strahov, Ladronka nebo Hvězda. Dobré je také tramvajové spojení do centra města.

Podmínky pro přijímání uchazečů

Vyplnění žádosti o zařazení do ŠD pro příslušný rok.
Řádné plnění podmínek (úhrada ŠD, příchody a odchody dětí, apod.)
V případě, že je naplněna kapacita ŠD, lze žádost o zařazení do ŠD zamítnout z těchto důvodů:

1. Matka dítěte je s jiným dítětem na mateřské nebo další mateřské dovolené
 2. Matka dítěte je v domácnosti
 3. Zákonný zástupce v žádosti o zařazení uvedl odchod dítěte denně před 14:00 hod.
 4. Opakované porušování Provozního řádu ŠD ze strany dítěte nebo zákonného zástupce
- V případě mimořádné situace v rodině žáka, který není zapsán do ŠD, lze jej do ŠD dočasně (mimořádně) umístit. O tomto zařazení rozhoduje ředitelka školy. Zákonný zástupce v tomto případě předloží:

1. Písemnou žádost o dočasné umístění (důvod dočasného umístění, časový termín)
2. Vyplněnou žádost o zařazení dítěte do ŠD
3. Doklad o zaplacení poplatku za ŠD

Ukončování vzdělávání

Ukončování vzdělávání probíhá v souladu s ustanovením Provozního řádu školní družiny dle bodu a, kde jsou popsány podmínky pro přijímání uchazečů. Proces ukončení:

1. Žáku (dle bodu a) se ukončuje vzdělávání ve školní družině jeho přechodem na 2. stupeň do 6. ročníku automaticky.
2. Žáku (dle bodu a) se ukončuje vzdělávání ve školní družině na základě žádosti rodičů v kterémkoliv ročníku i v průběhu vzdělávání.
3. Žáku (dle bodu a) se ukončuje vzdělávání ve školní družině na základě porušení pravidel ustanovení Vnitřního řádu školní družiny na základě rozhodnutí ředitelky školy.

Materiální vybavení

V družinovém křídle jsou čtyři učebny a zasklená terasa. Vybavení tříd je na velmi dobré úrovni, pravidelně jsou dokupovány hry a sportovní vybavení. Televize a video jsou využívány minimálně, dává se přednost pobytu venku a tvůrčím aktivitám. Také možnost hrát na počítači je časově omezena. Děti ve školních třídách tráví dobu dle organizace provozu v daném školním roce.

Po návratu z venkovního pobytu se mohou podle nastalých podmínek některá oddělení přemístit do družinových tříd. Pro potřeby vychovatelek je zde kabinet, vybavený počítačem, kopírkou, tiskárnou a úložnými prostory s materiály pro výtvarné a sportovní činnosti dětí. Na prostorné chodbě se nacházejí uzamykatelné šatní skříňky, lavičky a sociální zařízení. U školy je také velké sportovní hřiště, které je družině k dispozici každý den v týdnu. Pro mladší děti je zde vybudováno lanové centrum, kde si mohou procvičovat svou tělesnou obratnost a zdatnost. Veškeré vybavení je v souladu s bezpečným pohybem dětí po školní družině. Všechny prostory družiny jsou po komplexní rekonstrukci, zcela nově zařízené a vybavené novým, funkčním a moderním nábytkem, stejně jako celá budova školy. Totéž platí i o sociálním vybavení. Pro práci s dětmi je družina dostatečně vybavena. Ať už se jedná o stolní hry, PC, sportovní náčiní nebo výtvarné materiály. Pomůcky jsou průběžně podle aktuálních potřeb vychovatelek a podle pracovních aktivit jednotlivých oddělení doplňovány.

Ekonomické podmínky

Výše měsíční finanční úhrady rodičů formou příspěvku je stanoven na 200,-Kč. Standardizovaná pravidla pro stanovení slevy. Pro případy požadavku slevy nebo osvobození od měsíční úhrady je stanoven individuální postup v následujících bodech:

1. Rodiče doručí ředitelce školy podepsanou žádost s odůvodněním.
2. Žádost bude doplněna o stanovisko patřičného úřadu, toto bude v souladu s platnými legislativními normami, které tuto problematiku upravují.
3. Ředitelka školy posoudí žádost, projedná s ekonomkou školy ekonomickou stránku.
4. Ředitelka školy vydá rozhodnutí, stejnopis bude doručen žadatelům.

Financování je řešeno ze tří zdrojů:

1. Zdroje MŠMT pro pokrytí ONIV nákladů
2. Zdroje zřizovatele pro pokrytí provozních nákladů
3. Zdroje rodičů pro pokrytí provozních nákladů

Materiální vybavení je podrobně popsáno v samostatné kapitole.

Pro potřeby ŠD je možno využívat případné jiné zdroje financování, např. sponzorské dary. Jejich uplatnění bude uplatněno na základě platných školních směrnic.

Personální podmínky

Předpokladem kvalitní práce s dětmi je kvalifikovanost vychovatelek, trpělivost a dobrý vztah k dětem a možnost dalšího vzdělávání. Vybrané vychovatelky mají vysokoškolské vzdělání v příslušném oboru, všechny mají zvládnutou počítačovou gramotnost. Tým vychovatelek pracuje na základě vytvořených pravidel. Jejich pracovní doba je stanovena tak, aby byla neustále zajištěna optimální pedagogická péče.

Spolupráce s rodiči

Je nutností neustále zkvalitňovat spolupráci vychovatelky, rodičů a dětí. Případné výchovné problémy jsou řešeny osobně vychovatelem, v dalším stupni pak dle rozhodnutí členů vedení školy, např. výchovnou komisí.

V prostorách školy, ve venkovní prosklené skřínce a na školním webu, se rodiče mohou seznámit s měsíčním plánem činnosti družiny. Ve třídách jsou nástěnky pro dětské výrobky a výkresy.

Důraz je tak kladen na prezentaci a zveřejňování dětských úspěchů. Školní družina je tak část školy otevřená rodičům a veřejnosti, tím se připojuje k evropským trendům.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní družina vytváří podmínky pro vzdělávání a začleňování dětí ze speciálními vzdělávacími potřebami. Při jednotlivých činnostech jsou individuálně tyto potřeby zohledňovány. Podmínky jsou vytvářeny i pro žáky s jiným mateřským jazykem. Při uplatňování případných opatření se vchází z ustanovení Školního vzdělávacího programu GLOBE-TROTTER upraveného pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami k datu 1. září 2016.

Podmínky pro vzdělávání žáků mimořádně nadaných.

Školní družina vytváří podmínky pro vzdělávání a začleňování žáků mimořádně nadaných s využitím speciálně pedagogických metod a forem práce a dalších odborných metod především z oblasti individualizace činnostního vzdělávání. Při uplatňování případných opatření se vchází z ustanovení Školního vzdělávacího programu GLOBE-TROTTER upraveného pro vzdělávání žáků mimořádně nadaných k datu 1. září 2016.

Spolupráce se školou

Vzdělávací program družiny navazuje na školní vzdělávací program, především v kapitole Člověk a jeho svět. Vedoucí vychovatelka se zúčastňuje porad vedení, pořádá porady se svými podřízenými, sděluje důležité informace o chodu školy, všechny vychovatelky pak spolupracují s třídními učitelkami.

Hlavní myšlenka v rámci cílů školní družiny

Snahou všech vychovatelek je vytvořit dětem prostředí, kde vládne pohoda, radost, bezstresové prostředí a kde se mohou děti zabývat smysluplnými činnostmi. Dát dětem možnost osobního rozhodování, upevňovat v nich smysl pro kooperaci, respektování toho druhého. Je nutné děti podporovat a oceňovat je všechny bez rozdílu úspěšnosti.

Psychosociální podmínky

Každé dítě má stejná práva, možnosti ale i povinnosti. Je třeba v nich podporovat důvěru v sebe sama, cit pro ostatní, pro integrování a zařazování dětí se speciálními výchovnými potřebami, schopnost pomoci sobě i druhým, domluvit se, být zdvořilý a ohleduplný. Je snahou vychovatelek, aby každý žák mohl uplatnit své specifické vlohy a být v něčem úspěšný. Ve vytvořeném prostředí by se děti měly cítit spokojeně a bezpečně.

1.2 Režim dne

Pro všechna oddělení je režim dne totožný. Jeho skladba je dána psychohygienickými podmínkami a možností pružně reagovat na okamžité potřeby dětí, stejně jako zohlednění potřeb dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Společně jsou při činnostech podněcovány především k vlastní aktivitě, ať už formou individuální, práci ve skupině, nebo při frontální činnosti. Velký důraz je kladen na pravidelný každodenní pobyt na vzduchu, nejčastěji na školním hřišti, kde děti mají možnost volného a přitom bezpečného pohybu. Při výjimečně špatném počasí tento uvolňující pohyb nahradí tělocvična. Ranní družina je místem, kde se děti v klidu, při nenáročných činnostech podle vlastního výběru baví, až do odchodu na výuku. Po vyučování a obědě je dodržován určitý polední klid, kdy děti podle chuti mohou tvořit, nebo se věnovat hrám.

1.3 Denní skladba činnosti

- po ukončení vyučování a hygieně oběd ve školní jídelně
- odpočinkové činnosti podle vlastního výběru, individuálně nebo ve skupině s ohledem na obnovu duševních a fyzických sil
- rekreační činnosti, to je pobyt venku, umožňující dětem uvolnění a radost z pohybu, procvičování obratnosti, rychlosti atd.
- zájmové činnosti učí děti dovednostem, seberealizaci a schopnosti tvořit, ať už ve skupině nebo samostatně, přinášejí jim radost a uspokojení
- pitný režim po celé odpoledne je zajišťován vychovatelkami

Pobyt žáků ve školní družině provází řada režimových momentů, jako jsou přechody do tříd, do jídelny, převlékání, hygiena, sebeobslužné činnosti. Cílem je, aby probíhaly bez stresů a děti je vykonávaly automaticky.

1.4. Vnitřní řád školní družiny

Práva, povinnosti žáků a zákonných zástupců a podmínky zacházení s majetkem jsou vymezeny školním řádem. Vnitřní řád školní družiny vychází z ustanovení školního řádu.

a) Docházka, zařazování žáků, odchod a vyzvedávání žáků z družiny

- do školní družiny se mohou hlásit žáci 1. stupně (1.-4. ročníku), u případně přihlášených žáků z 5. ročníku rozhodne ředitelka školy na základě podané žádosti rodiče žáka po přezkoumání důvodů
- děti je možné vyzvednout od skončení vyučování, to je 11.55 pro první třídy, respektive 12.50 hod. pro ostatní třídy, do 14 hodin. Dále pak od 15. 30 hod. do ukončení provozu, což je pondělí až čtvrtek do 17.30 hod., v pátek pak do 17 hodin. Stejně časy platí i při samostatných odchodech žáků.

- odchod dětí se řídí údaji v zápisním lístku, případně písemnou žádostí s příslušným datem, podepsanou zákonným zástupcem. Změna údajů v zápisním lístku musí být provedena také písemně.

Žák při výjimečném odchodu ze školní družiny nemůže být uvolněn bez písemné žádosti, ani na základě telefonického rozhovoru nebo ústní žádosti sourozence.

- školní družinu mohou navštěvovat děti prvního stupně, řádně zapsané, s vyplněnou přihláškou. Platbu za družinu uhradí zákonný zástupce každý měsíc, vždy do 10. dne v daném měsíci na účet ŠD. Je možnost hradit poplatky i čtvrtletně nebo celoročně.
- žák, který opakovaně porušuje řád školy, nebo řád školní družiny, může být z docházky do školní družiny vyloučen.
- odhlášení ze školní družiny je možné pouze písemnou formou, vždy k poslednímu dni v měsíci.

b) Postup vychovatelky při nevyzvednutí žáka do ukončení provozu družiny.

- v případě, že nedojde k vyzvednutí žáka do konce provozní doby družiny, vychovatelka se snaží spojit se zákonným zástupcem dítěte a přitom dál pokračuje v péči o žáka. Pokud se spojení nepodaří do 18.00 hodin, vychovatelka informuje vedoucí vychovatelku ŠD a ta vedení školy. Vychovatelka dále postupuje podle pokynů nadřízených pracovníků.

c) Podmínky přechodu žáků z vyučování do družiny a mezi družinou a zájmovými útvary školy.

- žáci prvních ročníků, po prvním měsíci školní docházky, kdy je před jejich třídami vyzvedávají vychovatelky, chodí společně s dětmi z prvního stupně do školní družiny samostatně.
- do zájmových kroužků a zpět do družiny děti vodí příslušní lektoři, kteří za žáky na daný čas přebírají plnou zodpovědnost. Kontrolu přihlášených dětí podle evidence provádí vychovatelka ještě před jejich odchodem.

d) Podmínky spojování oddělení školní družiny

Po příchodu zvenku, to je v 15.30 hodin, se družinová oddělení ze školních tříd mohou dle podmínek provozu stěhovat do družinových prostor a dále pokračují v stanoveném programu. Důvodem pro spojování je snížený počet žáků po 15.30 hodině a hospodárnost provozu družiny.

e) **Bezpečnost a ochrana zdraví žáků**

- na začátku každého školního roku vychovatelka ve svém oddělení poučí žáky o bezpečném chování po dobu pobytu v budově a areálu školy. Za bezpečnost a ochranu zdraví zodpovídá příslušná vychovatelka .
- žáci ve školní družině jsou povinni dodržovat všechna bezpečnostní pravidla vyplývající ze školního řádu a řádu školní družiny.
- žák je povinen zdržovat se v prostorách určených vychovatelkou, řádem školní družiny nebo aktuální situací. Opustit je může pouze s předchozím souhlasem vychovatelky. Nesmí se bezdůvodně zdržovat v jiných prostorách školy.

f) **Využívání dalších prostor školy**

- žáci mohou využívat ostatní prostory školy, jako jsou tělocvičny, knihovna, PC učebna nebo hřiště, vždy po dohodě s vedením školy, a tak, aby se zde vykonávaly činnosti, odpovídající zaměření pracoviště. Současně vychovatelka dohlíží, aby nebyl narušen řád příslušného pracoviště, řád školy a bezpečnost.
- při využívání školního hřiště má družina přednost před jeho neorganizovanými návštěvníky, nikoli před odpoledním vyučováním.
- tělocvičnu mohou družinové děti využívat v době, kdy není využita pro výuku nebo sportovní kroužky, v souladu s rozvrhem.

2. **Výchovně vzdělávací obsah**

2.1 **Charakteristika školního vzdělávacího programu pro školní družinu**

Hlavním záměrem výchovy dětí ve školní družině je orientace na získání dobrých základů do života. To je především schopnost sebeuvědomění, zvládnání společenského chování, schopnost být připraven na další vzdělávací a životních etapy. Vychovatelky při své práci vycházejí z osobnostně orientovaného působení na dítě.

Školní vzdělávací program školní družiny tak navazuje na školní vzdělávací program pro základní vzdělávání.

Přehled výchovně vzdělávacích cílů:

- vychovat žáka, který si bude umět poradit v běžné životní situaci
- podporovat a utužovat pozitivní stránky každého jednotlivce
- pěstovat a klást důraz na ohleduplnost, toleranci, ochotu pomáhat
- rozvíjet to, co má pro žáka význam pro jeho osobnostní růst
- budovat důvěru ve vztahu žák – vychovatelka – rodič

- kladným hodnocením podněcovat žáky k lepším výkonům
- utužovat pravidla slušného chování
- s žákem jednat rovnoprávně bez ponižování
- snažit se vést žáky k vlastní aktivitě, vhodně podněcovat ty pasivní
- nezařazovat nezdravé soutěžení
- pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- umožnit žákům bezproblémový přechod na druhý stupeň

Činnosti ve školní družině

Činnosti ve školní družině se dělí na pravidelné, kam spadá oběd, regenerace ve formě individuálně voleného programu, dále denního pobytu venku a odpoledních spontánních aktivit. Kromě toho jsou akce příležitostné, každotýdenní nepravidelné činnosti formou tříhodinových akcí, předem avizovaných v měsíčním programu.

- a) pravidelné činnosti**
jsou dány denní skladbou programu a zahrnují i funkční režimové momenty
- b) příležitostné činnosti**
jsou každotýdenní akce avizované v měsíčním plánu
- c) odpočinkové činnosti**
jsou klidové činnosti po obědě, sloužící k regeneraci
- d) spontánní činnosti**
jsou průběžné činnosti, směřované do časů ranní a koncové družiny
- e) příprava na vyučování**
je řešena formou her a soutěží, jinak individuálně

Činnost školní družiny směřuje k získávání a rozvíjení klíčových kompetencí

- kompetence k učení (žák se učí učit, dělá to s chutí, započatou práci dokončí)
- kompetence k řešení problémů (žák si všímá problémů ve svém okolí, snaží se je řešit, snaží se rozlišit správná a chybná řešení)
- kompetence komunikativní (žák se snaží jasně formulovat svoje myšlenky, přitom dodržuje pravidla slušného chování)
- kompetence sociální a interpersonální (žák rozpoznává vhodné a nevhodné chování, šikanu, agresivitu, samostatně rozhoduje o svých činnostech)
- kompetence činnostní a občanské (žák se učí svůj čas a své jednání plánovat, řídit a hodnotit)

- kompetence k trávení volného času (žák si správně vybírá své činnosti a dovede rozlišit vhodné od nevhodných nabídek)

2.2 Časový plán

Časový plán vychází ze stanovených výchovně vzdělávacích cílů, stanovených činností školní družiny, které směřují k získávání a rozvíjení klíčových kompetencí. Je v souladu se školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Pro ŠVzdP ŠD jsou zvoleny vzdělávací oblasti, které přímo souvisejí se vzdělávacím procesem probíhajícím v rámci mimoškolního vzdělávání a objektivně tak podporují a zvyšují míru efektivity tohoto typu vzdělávání.

Časový plán je rozdělen do čtyř období, které korespondují s průběhem školního roku a odrážejí se v něm tematické okruhy z jednotlivých oblastí vzdělávání. Jsou stanoveny podle ročních období.

PODZIM:

Vzdělávací cíle:

1. Budovat důvěru ve vztahu žák – vychovatelka - rodič
2. Rozvíjet to, co má pro žáka význam pro jeho osobnostní růst
3. Podporovat a utužovat pozitivní stránky každého jednotlivce
4. Nezařazovat nezdravé soutěžení
5. Pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami

Aktivity vedoucí k naplňování cílů:

1. Přespání ve škole
2. Soutěže všech oddělení družiny: Koloběžkiáda, drakiáda
3. Divadelní a filmové představení

ZIMA:

Vzdělávací cíle:

1. Budovat důvěru ve vztahu žák – vychovatelka – rodič, prohlubování dovedností
2. Rozvíjet to, co má pro žáka význam pro jeho osobnostní růst
3. Utužovat pravidla slušného chování
4. Snažit se vést žáky k vlastní aktivitě, vhodně podněcovat ty pasivní
5. Pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami

Aktivity vedoucí k naplňování cílů:

1. Tradice, obyčej - Advent, Vánoce, Masopust
2. Soutěže všech oddělení družiny: Sněhohrátky
3. Exkurze za profesemi rodičů

JARO:

Vzdělávací cíle:

1. Budovat důvěru ve vztahu žák – vychovatelka – rodič, prohlubování dovedností
2. Rozvíjet to, co má pro žáka význam pro jeho osobnostní růst
3. Podporovat a utužovat pozitivní stránky každého jednotlivce
4. pěstovat a klást důraz na ohleduplnost, toleranci, ochotu pomáhat
5. Vychovat žáka, který si bude umět poradit v běžné životní situaci
6. Pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami

Aktivity vedoucí k naplňování cílů:

1. Vítání jara – proměna přírody
2. Tradice, obyčej: Velikonoce
2. Soutěže všech oddělení družiny: Karneval, rej čarodějnic
3. Výstava

LÉTO:

Vzdělávací cíle:

1. Budovat důvěru ve vztahu žák – vychovatelka – rodič, prohlubování dovedností
2. Rozvíjet to, co má pro žáka význam pro jeho osobnostní růst
3. S žákem jednat rovnoprávně bez ponižování
4. Snažit se vést žáky k vlastní aktivitě, vhodně podněcovat ty pasivní
5. Umožnit žákům bezproblémový přechod na druhý stupeň
6. Pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami

Aktivity vedoucí k naplňování cílů:

1. Poznávání přírody v létě – poznávací a činnostně zaměřené vycházky do okolí
2. Proměny a odlišnosti v přírodě – ZOO, chov koní, mláďata živočichů, rostliny
3. Výlet
4. Poznávání regionů ČR – pobyty ve škole v přírodě

2.2.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Cíle, obsah	<p>Cíl: Naučit děti komunikaci mezi lidmi, porozumět jeden druhému. Bezpečně se umět orientovat v okolí domova a školy.</p> <p>Obsah: Důsledně vést děti k integraci v prostředí a společnosti. Naučit je kladnému vztahu k místu a společenství, ve kterém žijí.</p>
Očekávaný přínos	Schopnost vzájemné tolerance v rodině, kolektivu i v multikulturní společnosti. Umění rozhodovat se a osvojit si návyky slušného chování.
K jakým kompetencím blok přispívá	Usilujeme o samostatnost a sebedůvěru dětí. O schopnost umět se správně rozhodnout v konkrétní situaci v rodině, ve škole i mezi kamarády. Řídit se pravidly společenského chování, znát obsah slov tolerance, empatie, vzájemná úcta. Nebát se požádat o pomoc druhé.
Hlavní okruhy činností	<ul style="list-style-type: none"> - výchova občana demokratického státu - osvojování a dodržování základů společenského chování - učení se návykům správného stolování - předcházení šikaně - vytváření příjemné atmosféry založené na vzájemné úctě, toleranci a radosti ze spolupráce - schopnost řešit konflikty klidnou cestou - umění vyslechnout druhého - respektování kulturních odlišností - ochota nezištně pomoci druhému - pomoc při řešení osobních problémů - urovnání drobných každodenních konfliktů - pěstování dobrých vztahů s rodiči - kamarádské chování ve škole a mezi kamarády - umění jednat s dospělými - ohleduplnost ke starším - didaktické hry ve třídě i v přírodě - organizace dne - smysluplné využití volného času - námětové hry se společenskou tematikou - didaktické hry ve třídě i v přírodě
Časové rozvržení	celoročně

2.2.2 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Cíle, obsah	Cíl: Naučit děti kladnému vztahu k přírodě, naučit se správně chovat v přírodě. Obsah: Jednotně vést děti k ochraně přírody a ke kladnému vztahu k ní.
Očekávaný přínos	Pochopení důležitosti ekologického přístupu k životnímu prostředí, umění vnímat proměnlivost přírody, její krásu, znát základy environmentální výchovy.
K jakým kompetencím blok přispívá	Vnímat přírodu a její změny, umět se ohleduplně chovat k přírodě a jejímu okolí, umět ji chránit, využít k odpočinku a poučení.
Hlavní okruhy činností	<ul style="list-style-type: none"> - zvládání jednoduchých pěstitelských prací - péče o pokojové rostliny - poznávání rostlin, výroba herbáře - návštěva botanické zahrady - četba o přírodě a zvířatech - stanice mladých přírodovědců - návštěva ZOO - výroba ptačích krmítek - povídání o správném chovu domácích zvířat - povídání o domácích mazlíčcích - zásady bezpečného pobytu v přírodě - pobyt v přírodě s didaktickými hrami - výbava do přírody - orientace v přírodě - světové strany - turistické značky - stavba ohnišť - Morseova abeceda - poznávání hub, zásady sběru - léčivé rostliny - určování stromů - výtvarné činnosti s tematikou přírody a s využitím přírodních materiálů s ohledem na roční období
Časové rozvržení	celoročně

2.2.3 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Cíle, obsah	<p>Cíl: Naučit děti poznávat cenu lidské práce. Poukázat na rozmanité možnosti smysluplného trávení volného času.</p> <p>Obsah: Důsledně vést děti ke schopnosti tvůrčí práce jak samostatné, tak ke kolektivní spolupráci.</p>
Očekávaný přínos	Děti se orientují v bezpečném používání různých drobných nástrojů, materiálů, vybavení. Plánují jednoduché pracovní postupy. Dovedou získávat potřebné informace. Umějí si organizovat čas.
K jakým kompetencím blok přispívá	Děti se naučí rozvíjet své zájmy, umí si vybrat v činnostech, které je obohacují, zvládají práci podle předloženého návodu. Chápu důležitost ekologického přístupu k činnostem. Procvičují a rozvíjejí představivost a fantazii. Věnují se tvůrčím činnostem v zájmových útvarech.
Hlavní okruhy činností	<ul style="list-style-type: none"> - utváření si přehledu o vývoji věcí a dějů - poznávání historických míst - poznávání lidových zvyků, pranostik a obyčejů - seznamování se s tradičními řemesly - návštěva Technického muzea - Zemědělské muzeum - Národní muzeum - Náprstkovo muzeum - návštěvy tematických výstav - budování správného režimu dne a jeho dodržování - utváření návyků na pravidelnou a účelnou přípravu na vyučování - nutnost znalosti jazyků - poznávání současných profesí - rovnost příležitostí - globalizace světa - ekologická výchova - pěstivelské práce - třídění odpadů - časopis ABC - vytváření jednoduchých předmětů a dárků - příprava jednoduchých jídel - trénink v dokončování započaté práce
Časové rozvržení	celoročně

2.2.4 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Cíle, obsah	<p>Cíl: Naučit děti správně pečovat o své zdraví, dodržovat zásady hygieny, mít správné stravovací návyky, umět poskytnout první pomoc, případně vědět, jak ošetřit drobné poranění. Vědomě dodržovat pitný režim a zásady zdravé životosprávy.</p> <p>Obsah: Cílevědomě vést děti k bezpečnosti a ochraně zdraví a správným návykům v životosprávě.</p>
Očekávaný přínos	<p>Děti se naučí vykonávat základní hygienické a stravovací návyky. Poznajjí základy bezpečnosti a ochrany zdraví svého i svých spolužáků při pobytu ve třídě a při sportovních hrách v tělocvičně a na hřišti.</p>
K jakým kompetencím blok přispívá	<p>Umět vážit si zdraví svého a ostatních, vědět jak předcházet nemocem a úrazům. Vědět, co zahrnuje správná výživa, umět vytvořit jednoduchý jídelníček podle zásad zdravé výživy, dodržovat hygienická pravidla.</p>
Hlavní okruhy činností	<ul style="list-style-type: none"> - zdravé prostředí ve třídě - akce „Den zdraví“ – projekt předcházení nemocem - správná výživa - pitný režim - příprava zdravých jídel ve školní kuchyňce - denní režim - odpovědnost za své zdraví - správné držení těla - otužování - pravidla hygieny - besedy o základech první pomoci se zdravotníkem - předcházení úrazům - jednoduchá ošetření drobných poranění - poskytnutí první pomoci - ohlášení úrazu - tísňová telefonní čísla - didaktické hry s tematikou zdraví - základy bezpečnosti při sportu - základy sportovního chování v tělocvičně a na školním hřišti - sportovní hry v tělocvičně a na školním hřišti - atletické disciplíny - koloběžkáda - návštěva koupaliště - horolezecká stěna - bruslení - výlety
Časové rozvržení	celoročně

2.2.5 UMĚNÍ A KULTURA

Cíle, obsah	Cíl: Naučit děti poznávat různá odvětví kultury. Naučit je mít radost z kulturního zážitku. Upevnit jejich vztah ke knihám, k mluvenému slovu. Kultivovat chování. Obsah: Rozvíjet jejich smyslovou citlivost, důsledně je vést k rozlišování hodnotné a pokleslé kultury. Učit je kreativitě a tvůrčím přístupům.
Očekávaný přínos	Děti se orientují v oborech umění, dovedou mluvit o svých pocitech. Umějí se rozhodovat co se jim líbí a mají návyky slušného chování v divadlech, na koncertech a ve výstavních sálech..
K jakým kompetencím blok přispívá	Děti zvládají různé techniky kresby, malby, koláže. Volí prostředky pro vyjádření svých pocitů, nálad, představ a osobních zkušeností. Dovedou uplatnit svůj subjektivní pohled. Rozvíjejí svou fantazii, učí se i týmové práci na společném díle. Ověřují si komunikační účinek své práce. V hudbě zvládají jednoduché písně, taneční a pohybové hry.
Hlavní okruhy činností	<ul style="list-style-type: none"> - historie a památky Prahy - volná kresba - malba - tematická kresba a malba - komiksy - ilustrace - keramika - práce s textilem - práce s vlnou - výtvary z přírodnin - návštěvy výstav - výtvarné soutěže - divadlo hrajeme i navštěvujeme - malování kulis - výroba kostýmů - pantomima - karneval - pěvecké soutěže - uvolněné zpívání - přinesené CD - taneční vystoupení - diskotéka
Časové rozvržení	celoročně

3 Evaluace žáka, činnosti školní družiny

Kritéria pro hodnocení dětí ve školní družině se orientují na činnost a chování jednotlivce ve skupině. Jsou kritéria obecná a kritéria specifická pro činnosti v mimoškolním zařízení.

3.1 Sociální zdatnost

Sociální zdatností se rozumí schopnost dobrého vřazení do kolektivu, správného prožívání a řešení sociálních situací, dobré vzájemné spolupráce se spolužáky i s dospělými.

Sociálně zdatný žák je přiměřeně sebevědomý, dovede sdělit svůj názor, snadno se začlení do kolektivu, má přátele, dovede i být sám. Příležitostně hodnotí své chování i svých spolužáků a dovede se poučit z chyb. Celkově je jeho chování a jednání v rovnováze.

Naopak sociálně slabý žák je nevyrovnaný, má problémy s navazováním kontaktů a přátelství, se vzájemnou komunikací ve skupině, nedovede úplně zvládat své emoce. Není realistický v sebehodnocení.

3.2 Aktivita

Aktivita se projevuje samostatností a spontánností v běžných situacích, schopností jednat a řešit situace s konstruktivním přístupem.

Aktivní žák umí jednat samostatně, bez pobízení, rád spolupracuje a účastní se všech skupinových aktivit včetně řešení problémů.

Neaktivní, pasivní žák, čeká na výzvu, neumí si najít svou aktivitu, nechá se snadno manipulovat.

3.3 Tvořivost

Tvořivost je schopnost nacházet ve všech situacích nová řešení, umět je zformulovat a obhájit. Zároveň je to schopnost uznat změny a lepší řešení. Projevem tvořivého žáka je schopnost nalézat nová nápaditá řešení ať už situací nebo ve vyjadřování nebo v tvořivých činnostech. Jeho projevy nejsou stereotypní, ale často neotřelé a inspirativní.

Žák, jehož projev je stereotypní, bojí se zkusit něco nového, má obavy ze změny a nepřispívá k novým řešením, je opakem žáka tvořivého.

3.4 Pohybová aktivita

Veškeré pohybové projevy žáka patří do pohybové aktivity.

Pohybově aktivní žák možnost pohybového vyžití vyhledává, má z něj radost, je obratný a mrštný. Vybíjí se pohybem, bez agresivních projevů vůči ostatním.

Pohybově neaktivní žák se, pokud má možnost, pohybovým aktivitám vyhýbá. Zpravidla není příliš pohybově šikovný.

3.5 Agresivnost

Útočné a násilnické chování vůči ostatním v kolektivu, stejně jako k dospělým, ukazuje na agresivnost u žáka. Může se projevat slovními, ale i fyzickými projevy. Chování je nadřazené, nereálně sebevědomé, bez ohledu na sociální skupinu, ve které jedinec je.

Neagresivní žák umí řešit situace bez násilných a nevhodných projevů, jak emočních, tak fyzických.

Agresivní žák se chová nepřiměřeně situaci, jedná útočně, nedemokraticky, Mnohdy bez důvodu napadá své vrstevníky slovně nebo fyzicky.

3.6 Zájem a vlastní aktivita

Zájem se projevuje jako snaha aktivně se účastnit dění v družině, poznávat a učit se novým věcem, spolupracovat na společných projektech, schopností setrvat u zadaného úkolu a ten dokončit.

Žák projevující zájem a aktivitu je ochotný pracovat podle svých nejlepších schopností při všech aktivitách nebo na daném úkolu, činnost ho těší.

Opakem je žák, který pasivně sleduje nebo se vůbec neúčastní dění, chová se znuděně, nemá zájem pracovat ani individuálně.

3.7 Pozornost

Pozornost se projevuje jako soustředění na určitou činnost nebo úkol nebo dialog. Je to schopnost zaměřit se na různé situace bez ztráty soustředění. Pozorný žák dovede pružně přenášet pozornost z jedné činnosti na druhou, aniž by ztratil orientaci a míru soustředění.

Žák nepozorný se jeví jako roztěkaný, nemá přehled o aktuálním dění, jeho výsledky neodpovídají očekávání.

3.8 Samostatnost

Samostatnost se týká míry sebeobslužnosti a míry individuality v základní sociální interakci.

Žák je schopen, přiměřeně svému věku, o sebe pečovat, nemá problémy při běžném denním režimu, ani v běžných sociálních situacích, které dovede samostatně vyřešit.

3.9. Sebehodnocení

Sebehodnocení je schopnost zamyslet se nad svou prací a nad sebou samým.

Kriticky situaci zhodnotit a vyvinout snahu po dosažení lepších hodnot.

Sebekritický žák se snaží posoudit své jednání a hledá cestu k dosahování hodnot.

Chybějící sebekritičnost se projevuje v neschopnosti reálně posoudit situaci a ve špatném hodnotovém odhadu.

3.10 Zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žáci s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně jsou běžně zařazeni do oddělení ŠD. Plán pedagogické podpory, dále jen PLPP sestavuje vychovatel za pomoci speciálního pedagoga a výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s třídním učitelem s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje ve spolupráci se speciálním pedagogem společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i samotným žákem. Lze v případě nutnosti využítí minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření. V případě podpůrného opatření, které spočívá v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s lehkým mentálním postižením LMP dané výstupy musí být na vyšší úrovni než očekávané výstupy v RVP ZŠ. Případná náhrada vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem konkrétního žáka, se využije podpůrné opatření **úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání**, prostřednictvím podpůrného opatření IVP. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je možné s touto výše popsanou náhradou v konkrétním případě změnit časové dotace vzdělávacích oblastí nebo oborů. Pro žáky s jiným než s mentálním postižením je možné v tomto dokumentu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků. Podmínkou je vždy platné doporučení školského poradenského zařízení.

Minimální doporučená úroveň je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na *Metodickém portálu RVP.CZ*. Při specifických vývojových poruchách učení nebude žák pokud možno vystavován úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho studijním předpokladům. Učitel bude klást důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podat lepší výkon.

Při hodnocení těchto žáků se vychází z doporučení a zásad, vždy s velkou mírou tolerance.

